

תזכיר חוק פקודת מס הכנסה (תיקון מס'), התשע"ו-2015

א. שם החוק המוצע

תזכיר חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס'), התשע"ו-2015.

ב. עיקרי החוק המוצע והצורך בו

כללי

ביום 6 בספטמבר 2012 הוקמה הוועדה לקידום השקעות בחברות ציבוריות הפועלות בתחום המחקר והפיתוח. הוועדה הוקמה על ידי הרשות לניירות ערך וחבריה כללו נציגים של רשות המסים, אגף שוק ההון, אגף החשב הכללי ואגף תקציבים במשרד האוצר, המועצה הלאומית לכלכלה, משרד המשפטים והבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ. הוועדה ביקשה לקדם את תעשיית ההיי טק ולגרום לכך שהבורסה בישראל תהיה אלטרנטיבה יעילה לגיוסי הון של חברות אלה, בייחוד חברות בינוניות. הועדה קיימה דיונים רבים והוצגו בפניה עמדותיהם של של גופים הפעילים בענפי הטכנולוגיה והביומד. ביום 16 ביוני 2014 פורסם הדו"ח הסופי של הועדה, אשר כלל המלצות בתחומים רבים, ביניהם המלצות להקלות בתחום המיסוי, הכלולות בתזכיר זה, כפי שיפורט בהמשך. תזכיר זה הינו נדבך נוסף וקשור להצעת חוק לקידום השקעות בחברות הפועלות בתחומי הטכנולוגיה- העילית (היי- טק)(תיקוני חקיקה), התשע"ה- 2014, שפורסמה ביום 27 באוקטובר 2014 וכוללת תיקונים לחוק החברות ולחוק ניירות ערך.

עיקר 1- תיקון סעיף 9(2) לפקודה

סעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש)- התשכ"א-1961 (להלן-הפקודה), קובע פטור ממס לגופים המנויים בו, ביניהם קופת גמל, בתנאים המפורטים בו. הפטור ממס מוגבל לכך שההכנסה לא הושגה מעסק שהוא בשליטת קופת הגמל. פסקה (3) להגדרת "שליטה" קובעת כי יראו יכולת לכוון את פעילותו של חבר בני אדם (ומכאן כי תהיה זו שליטה) אם מתקיימת החזקה בשיעור העולה על 50% מאמצעי השליטה בחבר בני האדם. מוצע להוסיף את פסקה (4), אשר תקבע כי על אף האמור בפסקה (3), לעניין הכנסתה של קופת גמל מדיבדנד, מריבית או מהפרשי הצמדה שהתקבלו מאת חבר בני אדם שהוא קרן טכנולוגיה עילית- החזקת אחד או יותר מאמצעי השליטה בקרן בידי כמה קופות גמל, בשיעור שאינו עולה על 75% מאמצעי השליטה בקרן לא תהווה שליטה. זאת, לאור המלצת הוועדה להקים קרנות היי טק נסחרות במודל של קרנות נאמנות סגורות אשר יהיו רשאיות להשקיע עד 30% מן הסכום שגוייס מהציבור בניירות ערך של חברות הייטק לא נסחרות, ועד 50% במקרה בו תתקבל תמיכת מדינה.

על מנת להקל על הקמת קרנות אלה, המליצה הועדה לאפשר הקלה בשיעור ההחזקה של אמצעי השליטה של קופות הגמל בקרנות הללו, המוגדרות כקרנות נאמנות פטורות, שבהסכם הקרן שלהן נקבע כי יהיו קרן טכנולוגיה עילית, שהמנהל אישר אותן בתנאים שקבע.

עיקר 2-

(א) הוספת סעיף 92א

אחת מהמלצות הועדה הינה לקבוע במסגרת הוראת שעה של שלוש שנים, כי עלות ההשקעה במניות אשר נרכשו במסגרת הנפקה לציבור של חברת מחקר ופיתוח תוכר במועד ההשקעה כהפסד הון בר קיזוז (חלף הכרתה כעלות במועד מכירת המניות). לאור האמור, מוצע כי בתקופה שמיום כ' בטבת התשע"ו (1 בינואר 2016) ועד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018) (להלן-הוראת השעה), ייוסף סעיף 92א לפקודה, אשר יקבע כי סכום השקעה מיטיבה במניה של חברת מחקר ופיתוח, עד לגובה של 5 מיליון שקלים חדשים, יוכר למשקיע כהפסד הון בשנת המס, במשך תקופת ההטבה, ויחולו לגבי הפסד ההון האמור הוראות סעיף 92, ובלבד שסכום ההשקעה שולם בתקופת הוראת השעה ואין המדובר בהימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה. חברת מחקר ופיתוח מוגדרת כחברה אשר הונפקה לראשונה לציבור בבורסה בישראל בתקופת הוראת השעה (או הונפקה למסחר בבורסה זרה טרם הנפקתה לראשונה כאמור), בעת ההנפקה לראשונה החברה הוגדרה כחברת מו"פ בהתאם לתקנון הבורסה, ולא נקבע כי היא אינה חברת מו"פ במשך כל תקופת ההטבה (אשר מוגדרת כשלוש שנים החל בשנת המס שבה סכום ההשקעה המיטיבה שולם לחברת המו"פ), ההשקעה המיטיבה בה בוצעה במסגרת הנפקה לציבור של החברה בבורסה בישראל, בתקופת הוראת השעה, שווי השוק של החברה הוא בין 200 מיליון ש"ח למיליארד ש"ח (על מנת לעודד כאמור את החברות הבינוניות), וכי בכל שנת מס, במהלך תקופת ההטבה, התקבל אישור המדען הראשי כי התחום העיקרי שבו עוסקת החברה הינו מחקר ופיתוח או ייצור ושיווק של פירות המחקר והפיתוח שפותח על ידה.

עוד מוצע, כי בחישוב רווח ההון במכירת מניות של חברת המו"פ בידי משקיע שסכום ההשקעה המיטיבה הותר לו כהפסד, יוקטן המחיר המקורי של המניות בכל סכום ההשקעה שהותר כהפסד כאמור, וכי אם חדלה החברה להיחשב כחברת מו"פ בתקופת ההטבה, תהיה החברה חייבת במס על מלוא סכום ההשקעה המיטיבה שהושקע בה, בשיעור הקבוע בסעיף 125ב(2) לפקודה (30%), וזאת על מנת לקבוע תמריץ שלילי לחברת המו"פ להפר את התנאים שנקבעו בתקנון הבורסה בדבר עיסוק עיקרי במו"פ.

(א) המלצה נוספת של הועדה הינה לקבוע, במסגרת הוראת שעה, כי תינתן אפשרות ליחידים בעלי שליטה בחברות מו"פ, להתחייב במס על עליית ערך האופציות שהתקבלו בידיהם טרם רישום החברה בבורסה, ממועד הרישום בבורסה בישראל ועד מועד המימוש במסלול רווח הון במסגרת סעיף 102 לפקודה, ולא במסגרת סעיף 3(ט) לפקודה, המחייב מימוש אופציות בידי בעלי שליטה במס בשיעור שולי.

לאור האמור, מוצע כי בתקופת הוראת השעה, יקראו כאילו בסעיף 102(א) בהגדרה "בעל שליטה" ימועט עובד שהוא בעל שליטה בחברת מחקר ופיתוח, לגבי מניה אשר ניתנה לו בקשר עם יחסי עובד מעביד.

ג. השפעת החוק על החוק הקיים

תתוקן פקודת מס הכנסה.

ד. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

קשה לאמוד את השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה.

ה. השפעת החוק המוצע על התקן המינהלי

אין.

ו. להלן נוסח החוק:

תזכיר חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' והוראת שעה), התשע"ו-2015

תיקון סעיף 9(2) 1. בסעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה¹ (להלן - הפקודה) בהגדרה "שליטה", אחרי פסקה (3) יבוא-

"(4) על אף האמור בפסקה (3), לעניין הכנסתה של קופת גמל מדיבדנד, מריבית או מהפרשי הצמדה שהתקבלו מאת חבר בני אדם שהוא קרן טכנולוגיה עילית- החזקת אחד או יותר מאמצעי השליטה בקרן בידי כמה קופות גמל, בשיעור שאינו עולה על 75% מאמצעי השליטה בקרן- לא תהווה שליטה; לעניין זה "קרן טכנולוגיה עילית"- קרן סגורה שהתקיימו לגביה כל אלה:

(1) היא קרן נאמנות פטורה מהגדרתה בסעיף 88;

(2) בהסכם הקרן שלה נקבע כי תהיה קרן טכנולוגיה עילית (היי-טק);

(3) היא אושרה על ידי המנהל לעניין פסקה זו, בתנאים שקבע; "

הוספת סעיף 92א 2. בתקופה שמיום כ' בטבת התשע"ו (1 בינואר 2016) ועד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018)-

(א) יקראו כאילו אחרי סעיף 92 בא -

"הפסד הון בשל 92א (א) בסעיף זה-
השקעה בחברת
מו"פ- הוראת שעה

"השקעה מיטיבה"- השקעה במזומן בחברת מחקר ופיתוח בשנת מס כלשהי, אשר בשלה הוקצו למשקיע מניות באותה חברה, באותה השנה";

"חברת מחקר ופיתוח" או "חברת מו"פ"- חברה שהתאגדה בישראל ושהשליטה על עסקיה וניהולם מופעלים בישראל, שהתקיימו לגביה ולגבי ההשקעה המיטיבה בה כל אלה:

¹ דמ"י נוסח חדש 6, עמ' 120, התשע"ב, עמ' 42

(1) החברה הונפקה לראשונה לציבור בבורסה בישראל בתקופת הוראת השעה;

(2) בעת ההנפקה לראשונה כאמור בפסקה (1), החברה הוגדרה כחברת מו"פ בהתאם לתקנון הבורסה, ולא נקבע כי היא אינה חברת מו"פ במשך כל תקופת ההטבה;

(3) החברה לא הונפקה למסחר בבורסה זרה טרם הנפקתה לראשונה בבורסה בישראל;

(4) ההשקעה המיטיבה בה בוצעה במסגרת הנפקה לציבור של החברה בבורסה בישראל, בתקופת הוראת השעה;

(5) שווי השוק של החברה הוא בין 200 מיליון שקלים חדשים למיליארד שקלים חדשים;

(6) בכל שנת מס, במהלך תקופת ההטבה, התקבל אישור המדען הראשי כי התחום העיקרי שבו עוסקת החברה הינו מחקר ופיתוח או ייצור ושיווק של פירות המחקר והפיתוח שפותח על ידה;

"שווי שוק" - מספר המניות בהון המונפק של החברה לאחר ההנפקה הראשונה לציבור, כשהוא מוכפל במחיר האפקטיבי המזערי של המניה בהנפקה. לעניין זה "מחיר אפקטיבי" - כמשמעותו בתקנון הבורסה;

"תקופת ההטבה" - שלוש שנות מס החל בשנת המס שבה סכום ההשקעה המיטיבה שולם לחברת המו"פ;

"תקופת הוראת השעה" - התקופה שמיום כ' בטבת התשע"ו (1 בינואר 2016), ועד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018);

(ב) סכום השקעה מיטיבה במניה של חברת מחקר ופיתוח, עד לגובה של 5 מיליון שקלים חדשים, יוכר למשקיע כהפסד הון בשנת המס, במשך תקופת ההטבה, ויחולו לגבי הפסד ההון האמור הוראות סעיף 92, ובלבד שהתקיימו כל אלה-

(1) סכום ההשקעה שולם בתקופת הוראת השעה;

(2) הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותות אינן בין המטרות העיקריות של ההשקעה.

(ג) בחישוב סכום ההשקעה המרבי יובאו בחשבון כלל השקעותיו המיטיבות של אותו משקיע בחברת המו"פ, במישרין, וכן השקעות כאמור שביצע קרובו בחברה;

(ד) לעניין חישוב רווח הון במכירת מניות של חברת המו"פ בידי משקיע שסכום ההשקעה המיטיבה הותר לו כהפסד לפי סעיף זה, יוקטן המחיר המקורי של המניות בכל סכום ההשקעה שהותר כהפסד כאמור;

(ה) חדלה החברה להיחשב כחברת מו"פ בתקופת ההטבה, תהיה החברה חייבת במס על מלוא סכום ההשקעה המיטיבה שהושקע בה, בשיעור הקבוע בסעיף 125ב(2) לפקודה בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בפקודה מהמועד שבו חדלה להיות חברה כאמור עד מועד התשלום בפועל;

(ו) על חוב החברה לפי סעיף קטן (ו) יחולו הוראות פקודה זו לעניין שומה וגבייה.

(ב) בתקופת הוראת השעה יקראו כאילו בסעיף 102(א)- בהגדרה "בעל שליטה", בסופה יבוא- " למעט עובד שהוא בעל שליטה בחברת מחקר ופיתוח, לגבי מניה אשר ניתנה לו בקשר עם יחסי עובד מעביד ; לעניין זה, "חברת מחקר ופיתוח" כהגדרתה בסעיף 92א; " ;

3. תחילתו של חוק זה ביום כ' בטבת התשע"ו (1 בינואר 2016).

תחילה